

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 9/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených Lacko & Partners s. r. o., Miletičova 46, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (pôvodne Okresného súdu Bratislava II) v konaní sp. zn. B2-52C/46/2022 (pôvodne sp. zn. 52C/46/2022) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 24. novembra 2023 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhuje prikázať mestskému súdu vo veci konať bez zbytočných prietáhov, priznať finančné zadostučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou podanou na okresnom súde 21. júla 2022, doplnenou 25. júla 2022, domáhajú zaplatenia 84 133 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, ušlého zisku a náhrady škody proti žalovanej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaný (vlastník bytu) uzatvoril 20. mája 2021 s realitnou kanceláriou (ako sprostredkovateľom) a sťažovateľmi (ako záujemcami) zmluvu o záväznej rezervácii z 20. mája 2021 a následne zmluvu o budúcej kúpnej zmluve zo 17. júna 2021.

3. Okresný súd rozsudkom z 26. januára 2023 žalobe vyhovel a sťažovateľom priznal nárok na náhradu trov konania. Opravný prostriedok zo strany sporových strán podaný nebol. Sťažovatelia vyčísľili súdu trovy konania podaním z 21. júla 2022, 28. marca 2022 a 24. mája 2023.

Okresný súd na žiadosť sťažovateľov (3. apríla 2023) doručil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku.

4. Sťažovatelia považujú rozhodovanie o výške trov konania za neprimerane dlhé a tvrdia, že od 4. apríla 2023 je súd vo veci absolútne nečinný.

II.

5. Dňa 1. júna 2023 nadobudol účinnosť zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov (tzv. nová súdna mapa), ktorým bol v čl. VIII zmenený aj zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodech súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“). Podľa § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva z Okresného súdu Bratislava II na Mestský súd Bratislava IV.

II.1. K namietanému porušeniu uplatneného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

7. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľov nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia uplatneného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

8. Ústavný súd v sumáre uvádza, že konanie začalo podaním žaloby 21. júla 2022. Okresný súd rozsudkom z 26. januára 2023 žalobe vyhovel a sťažovateľom priznal nárok na náhradu trov konania. Opravný prostriedok zo strany sporových strán podaný nebol. V otázke výšky trov konania možno bádať 8-mesačnú nečinnosť okresného súdu. Vzhľadom na to, že v merite je vec právoplatne rozhodnutá (3. apríla 2023), výrazne sa znižuje právna neistota sťažovateľov. Ústavný súd uvádza, že reforma súdnictva (z 1. júna 2023) nemôže byť na ťarchu sťažovateľa, avšak je potrebné zohľadniť a akceptovať čas nevyhnutný na jej reorganizáciu.

9. Dĺžka rozhodovania o výške trov konania (viac ako 8 mesiacov), ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľmi uplatnenými základnými právami podľa ústavy a dohovoru, nie je síce ideálna, no nie ústavne neúnosná. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08).

10. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. III. ÚS 59/05). Sťažovatelia isteže majú právo aj na rozhodnutie o trovách konania, a kým sa tak nestane, prípad nie je uzavretý. Ako už ale ústavný súd naznačil, v merite veci bola právna istota nastolená, čo ústavný súd zohľadnil bez toho, aby tým vytváral prekážku pre prípad, že by predsa len súd v nečinnosti ďalej pokračoval. Ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti preto odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.2. K namietanému porušeniu uplatneného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

11. Vo vzťahu k námietke sťažovateľov o porušení ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uvádza, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07). Z uvedeného dôvodu preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3. K namietanému porušeniu uplatneného práva podľa čl. 12 ods. 1 ústavy:

12. Napokon v súvislosti s tvrdeným porušením čl. 12 ods. 1 ústavy ústavný súd pripomína svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej zásady uvedené v čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v súhrne vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv a zároveň majú aj univerzálny charakter. Sú to ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach (I. ÚS 59/97, I. ÚS 8/97, PL. ÚS 14/98, III. ÚS 383/2016). Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd konštatoval, že čl. 12 ústavy nemožno považovať za základné právo, ktoré podlieha samostatnej ochrane prostredníctvom inštitútu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto jeho prípadné porušenie môže posudzovať len v spojení s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 269/2019). Preto v tejto časti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2024

Robert Šorl
predseda senátu